

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

פורום מסים

יו"ר הפורום :
עו"ד מאיר לינזן
עו"ד ורו"ח יוסי אלישע
עו"ד טל עצמון

ממונה הפורום :
עו"ד יובל טייק

ת"א, י"ז באב, התשע"ז
09/08/2017
00928117

לכבוד
חה"כ הגב' רחל עזריה
יו"ר ועדת הרפורמות
כנסת ישראל
ירושלים

נכבדתי,

הנדון: הערות לשכת עורכי הדין להצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 55), התשע"ו-2016

פורום המסים של לשכת עורכי הדין בישראל מתכבד בזאת להגיש את הערותיו להצעת החוק שבסימוכין (להלן: "הצעת חוק שומה חלקית").

כללי

1. פורום מסים תוהה מה הטעם הכלכלי והציבורי העומדים מאחורי הצעת חוק זו שעניינה "שומה חלקית במע"מ".
2. התהייה גדלה לנוכח העובדה שהוועדה נדרשת להצעה זו בעת הפגרה כאשר ספק אם כל חברי הוועדה יוכלו להגיע ולדון בהצעה בכובד ראש וכאשר מלוא הנתונים בפניהם.
3. פורום מסים סבור כי תיקוני חוקי המס הפכו לשקי חבטות החובטים בסופו של דבר הן בנישומים והן במייצגים. תיקונים אלה, יוצרים ספקות כלכליים אצל מי שרוצים להקים עסקים ובאופן מיוחד, אצל עמוד התווך של הכלכלה - העסקים הבינוניים והקטנים באשר הם עתירי תיקונים, עתירי עבודה והשקעות כלכליות כבדות של המייצגים המשקיעים אמצעים וזמן ושל הנישומים המשקיעים כספים רבים בביצוע עדכונים בלתי פוסקים בעקבות ריבוי התיקונים.
4. גם רשות המסים השקיעה כספים רבים וכבדים מתקציב המדינה בהקמת מערכות בקרה ומחשוב המאתרות את הסטיות בשיעור העולה על 90% מהדיווחים כבר מזה זמן. האם גחמות כאלה או אחרות או העדר שביעות רצון של מנהל כזה או אחר צריכות להטיל על כלל המשק הוצאות בלתי מוצדקות נוספות?
5. לנגד עינינו עומדת טובת הציבור. לא סגי לכל אחד, כי שומה, משמעותה החלטה מעין שיפוטית הניתנת גם בידי מי שאין השכלתו משפטית ומכניסה את העוסק למעגל הוצאות החל בדיונים, עבור להגשת השגה (ערעור ל"ערכאת רשות המיסים") ולעיתים רבות לפתיחת תיקי ערעור בבית המשפט המחוזי על כל העלויות הבלתי נסבלות.

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

6. לצערנו, ההצעה עושה שימוש בוטה בביטויים לאקוויים ובין היתר במונח "סוגיות מסוימות" שאינן אומרות דבר וחצי דבר. נוסח ההצעה מתחמק מהצגה של ולו סוגיה אחת, שלא נמצא לה מזרז עד כה.
7. נבהיר כי הנושא עלה גם קודם במסגרת הצעת התקציב ושלוחותיה. לא בכדי החליטה הכנסת **להפריד** בין שני החוקים גם לעניין זה. לא בכדי לא נדון הנושא במסגרת ועדת הכספים. תמיהה היא האם מדובר בניסיון להכניס נושא בלתי ראוי באמצעות "דלת אחורית"?
8. לא זו אף זאת, ההצעה גם אינה מציגה שום יתרון כלכלי לאוצר לעומת החסרונות הרבים לציבור.

הערותינו

9. הנימוקים בדברי ההסבר להצעה מבקשים:
- א. לאפשר **"לערוך בדיקה יעילה של סוגיות מסוימות, הראויות לבחינה נפרדת,...."**. משל דומה הדבר כאילו אין לרשות כיום כל סמכות לערוך בדיקות כמעט מכל מין וסוג. ויתמה הקורא האם עד היום אין הרשות עורכת בדיקות יעילות?.....
- ב. להסתמך על **"הסדר דומה"** הקיים בפקודת מס הכנסה. שומו שמים יתמה הקורא, האם שני סוגי המס נעשו לפתע לאחד?.
- ג. ה"הסדר הדומה" במס הכנסה נולד בסביבת סוגיית עמדות חייבות דיווח, הוא נועד ליתן מענה **חד פעמי בשנה** בסוגיה שממילא יכולה "להתגלגל" שנה ויותר בהיות המס שונה בתכונותיו, דרכי תפעולו, גבייתו ותוצאותיו.
- ד. מאידך, מע"מ כה שונה ממס הכנסה. מלכתחילה קיים מערך שונה ל"שומת עסקאות" וכן ל"שומת תשומות". כבר מפיצול זה, ככל שיאושר התיקון, **עלולים להיוולד פיצולים נוספים** שיזרעו חוסר וודאות לעסקים ובעקר אצל **עסקים קטנים** ובינוניים שלא יוכלו לעמוד בנטל.
- ה. הצעה כגון דא שהיא אינה מועילה, עלולה להוות גם מתכון לשרירות. בחשש כבד נזהיר גם מפני שימוש לרעה והטלת חרדות על עוסק המנסה לפלס דרכו בסבך הביורוקראטי הכבד עליו מנשוא ממילא.
- ו. לא זו אף זו, עוסק אשר נערכה לו ביקורת, נבדקו ספריו, נדרש להמציא מסמכים על מסמכים שונים לרשות, לשכור מייצג – עלול למצוא עצמו חשוף לביקורת נוספת כעבור שנה, בשל נושא שונה, שלא נבחן בביקורת הראשונה, ביחס לאותה תקופה, וחוזר חלילה.
- ז. זאת ועוד, סעיף 79 לחוק מס ערך מוסף, מקנה כבר היום סמכות למנהל מע"מ לתקן שומות, והמבחנים לכך נקבעו בפסיקה ובספרות באופן מאוזן, ובהתאם אין כל צורך בהענקת סמכויות חדשות ורחבות כמוצע בהצעת חוק זו.

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

- ח. לדעתנו, גם הרשות, שממילא נראה, שמתקשה לעמוד בקצב הטיפול בתיקים, תאלץ להרחיב פעילויות סרק במקרים רבים ושכרה ייצא בהפסד ובפגיעה מיותרת.
10. נקדים ונבקש להבהיר כאן כי יש בנימוקים אף כדי לאחז עיניים. שהרי מציעי ההצעה, אינם חשודים באי הכרה ו/או אי הבנה של חוק מס ערך מוסף. אשר על כן, ולמען נציגי הציבור אנו מבקשים להבהיר בעניין זה:
- א. פקודת מס ההכנסה הינה **פרסונאלית**. היא נועדה **למסות הכנסות הנישום** באשר הוא. דרך ההתחשבות נמשכת שנה תמימה וכל כולה רצופה התחשבותיות ביניים, מקדמות על חשבון, איסוף הוצאות מוכרות לצרכי הכנסה ועוד כהנה וכהנה. הקשר עם הנישום נמשך לאורך כל השנה וההתחשבות המסכמת נעשית בתום השנה ובהתאמה לדוח השנתי.
- ב. חוק מס ערך מוסף הינו **טריטוריאלי** ונועד **למסות את העסקה ולא את הנישום**. זאת, באופן חד פעמי וסופי ללא התחשבותיות ביניים. וראו זה פלא – לפתע באה לה לעולם הצעה הפוגעת בוודאות של ניהול עסק ופוגעת בעקרון הבסיסי ביותר של סופיות העסקה.
- ג. מכאן, אנו דוחים את הנימוקים המטעים והבלתי רלבנטיים הן של הרצון ב"ביקורת נוספת" והן של היות "הסדר דומה" בפקודת מס ההכנסה.
- ד. והלא ממה נפשך? קיימים עשרות הסדרים קשים ביותר בחוק מס ערך מוסף לעומת הסדרים נוחים יותר שהציבור יכול לעמוד בהם בפקודת מס הכנסה. האם כוונת המציעים הינה להפוך את שני החוקים הרחוקים כמזרח ממערב, לקוטב אחד – צפוני או דרומי? ובאילו הסדרים יבחר?.
- אנו מקווים כי הערותינו יבהירו כי אין ממש ואף לא מראית עין בהצעה שלעניות דעתנו אף אינה תורמת לחקיקה, ואינה משיאה תועלת לתכניות הממשלה ולציבור.

תודה מיוחדת לעו"ד אבי פרידמן אשר סייע בהכנת נייר העמדה.

בכבוד רב ובהערכה,

עו"ד רוי"ח יוסי אלישע
יו"ר (משותף) פורום מיסים

עו"ד מאיר לינון
יו"ר (משותף) פורום מיסים

עו"ד טל עצמון
יו"ר (משותף) פורום מיסים

העתקים:

עו"ד אפי נוה, ראש לשכת עורכי הדין בישראל
מר אורי אלפרסי, מנכ"ל לשכת עורכי הדין בישראל
עו"ד יובל טייק, הממונה על פורום המסים בלשכת עורכי הדין